

Nowość wydawnicza TPN: „Podhalanie. Wokół tożsamości”

Bohaterami najnowszej publikacji wydanej nakładem Tatrzańskiego Parku Narodowego są mieszkańcy szerokiego Podhala. To ich głos buduje opowieść o góralskim świecie. W trakcie pracy nad projektem autorki przeprowadziły kilkadziesiąt rozmów z przedstawicielami kilkunastu miejscowości szerokiego Podhala, od siedemnastolatków po dziewięćdziesięciolatków, ludźmi o różnych pasjach, temperamentach, zawodach, poglądach, wsłuchując się w powierzane im historie. W narracji o Podhalu starały się uwzględnić także spojrzenie osób z zewnątrz – „panów z dolin”, którzy począwszy od XIX w. odwiedzali region pod Tatrami, odkrywając go dla polskiej kultury i współkształtując z góralami to wszystko, co dziś nazywamy góralstwą.

Oprócz kilkudziesięciu niepublikowanych wcześniej zdjęć, pochodzących z archiwów rodzinnych, Czytelnicy znajdą w książce piękne portrety współczesnych górali wykonane przez Jacka Porembę – fotografa, współpracującego z czołowymi tytułami prasowymi, specjalizującego się w portretach. Do książki dołączony jest także jako osobny zeszyt wyjątkowy fotoreportaż Bartka Solika – dziennikarza i fotoreportera. Chcieliśmy zatrzymać Podhale w momencie, w którym jesteśmy, lecz nie tylko *paradne*, w odświętnym stroju, pozowane. Zależało nam na utrwaleniu Podhala prawdziwego, codziennego, domowego, różnorodnego i pełnego sprzeczności.

Publikacja warta polecenia wszystkim miłośnikom Podhala i jego kultury, lektura obowiązkowa dla badaczek i badaczy góralstwa jako interesujący narracyjny wielogłos, zbiór niezwykle ciekawych wypowiedzi i spostrzeżeń samych górali, jako cenny zbiór bibliograficzny, a także jako punkt odniesienia do dalszych badań dotyczących przemian góralstwa obyczajowości, relacji rodzinnych, religijności, a także stosunku do Tatr – pisze w swojej recenzji dr Maria Małanicz-Przybylska.

Zapraszamy do wędrowki szlakiem wytyczonym przez góralską opowieść o Podhalu i jego mieszkańcach.

Pierwsze wydanie książki ukazuje się w serii „Archiwum Etnograficzne” Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego.

O Autorkach:

Agnieszka Gąsienica-Giewont – pochodzi z Gronia, gdzie wychowała się w szacunku do rodzimej kultury i tradycji, obecnie mieszka w Witowie-Roztokach. Etnolog, muzealnik. Absolwentka Międzynarodowej Szkoły Nauk o Edukacji i Kulturze, Wydziału Etnologii na Uniwersytecie Śląskim – filia w Cieszynie i studiów podyplomowych z zarządzania w administracji publicznej w Małopolskiej Szkole Administracji Publicznej Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz podyplomowych studiów muzeologicznych w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Kierownik Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem, Oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie.

Redaktor w kwartalniku „Tatry” TPN. Animatorka kultury regionalnej, jurorka festiwalu i przeglądów muzyki tradycyjnej. W latach 2008–2018 związana z Międzynarodowym Festiwalem Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem, z czego w latach 2015–2017 dyrektor artystyczna festiwalu.

Stanisława Trebunia-Staszal - dorastała i wychowywała się w Białce Tatrzańskiej oraz Białym Dunajcu. Obecnie mieszka i pracuje w Krakowie, ale ukochanego Podhala nigdy nie opuściła. Etnolog, wykładowca akademicki, dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Zajmuje się etnografią Polski i Karpat. Ostatnio jej zainteresowania badawcze koncentrują się na antropologii i etnologii w czasie II wojny światowej. Związana z podhalańskim ruchem regionalnym. Współpracuje z zespołami góralskimi. Działa w Stowarzyszeniu „Drogami Tischnera”. W czasie studiów kierownik artystyczna Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”. W latach 1993–2014 kierownik, a następnie dyrektor artystyczna Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem. Jest autorką i współautorką wielu artykułów oraz kilku książek, między innymi: Śladami podhalańskiej mody (2007, 2010), Strój Górali Podhalańskich (2011), «Lud zdolny do życia». Górale podhalańscy w oczach niemieckiego okupanta (2019), Rodzinne zwyczaje i obrzędy mieszkańców polsko-słowackiego pogranicza: Nowy Targ-Kieżmark (2021).

Więcej informacji o publikacji na stronie (także możliwość zakupu): www.podhalanie.tpn.pl

Oficjalna premiera książki „Podhalanie. Wokół tożsamości” już w sobotę 29 października na Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie.

Tytuł: „Podhalanie. Wokół tożsamości”
Autorzy: Agnieszka Gąsienica-Giewont, Stanisława Trebunia-Staszal
Wydawca: Wydawnictwo Tatrzańskiego Parku Narodowego
Redaktor prowadząca: Paulina Kołodziejska
Projekt graficzny: Bartłomiej Witkowski
Oprawa: Oprawa twarda, płócienna tłoczona + zeszyt z fotoreportażem
Format: 165 × 235 mm
Liczba stron: 216 + 72 s. zeszyt z fotoreportażem
Premiera: 29 października 2022 r.

Kontakt dla mediów:

Damian Krawczykowski
podhalanie@tpn.pl
535 444 540